

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *Ponad słowami* klasa 2

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopelniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>romantyzm, irracjonalizm, naród, indywidualizm, młodość, bunt, ludowość</i> • wskazuje wydarzenia wyznaczające początek i koniec romantyzmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>panteizm, orientalizm, preromantyzm, burza i napór</i> • wskazuje i objaśnia daty wyznaczające początek i koniec romantyzmu polskiego oraz europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze dzieła preromantyzmu europejskiego • opisuje specyfikę romantyzmu polskiego • wypowiada się na temat życia i twórczości George’a Byrona 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wydarzeń historycznych, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki • przedstawia postać Napoleona i jego wpływ na kształtowanie się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje specyfikę życia codziennego w romantyzmie • charakteryzuje zjawisko dandyzmu
Filozofia w epoce ducha	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>subiektywizm, idealizm, teza, antyteza, synteza</i> • wskazuje filozofa, którego poglądy są reprezentatywne dla epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>metafizyka, mesjanizm</i> • charakteryzuje ogólne tendencje filozoficzne epoki • czyta ze zrozumieniem fragment dzieła Hegla <i>Wykłady z filozofii dziejów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje najważniejsze tezy filozofii Hegla • wyjaśnia istotę triady Hegla 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy przyczyny popularności mesjanizmu w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje poglądy filozoficzne Johanna Gottlieba Fichtego na podstawie informacji dostępnych w podręczniku oraz innych źródłach
Sztuka romantyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>pejzaż, ogród romantyczny</i> • rozpoznaje pejzaż i ogród romantyczny na przykładach • wskazuje najważniejsze dzieła sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>historyzm, neogoty, orientalizm</i> • wymienia cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnia je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i ilustruje przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej • opisuje twórczość kluczowych artystów romantycznych (Henry’ego Fuseli, Caspara Davida Friedricha, Francisca Goi) 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje romantyczne dzieło sztuki • omawia wpływ gotyku na sztukę renesansu • charakteryzuje specyfikę teatru romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy pejzażu romantycznego • charakteryzuje ogólnie polskie malarstwo romantyczne • wypowiada się na temat muzyki romantycznej

ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do literatury romantycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>bohater romantyczny, bohater werterowski, bohater bajroniczny, ballada, epopeja narodowa, dramat romantyczny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>ludowość, orientalizm, fantastyka, groza, meşjanizm</i> • charakteryzuje różne typy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>frenetka, powieść poetycka, gawęda szlachecka</i> • określa rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie <i>wallenrodyzm</i> • określa rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje specyfikę romantycznych gatunków literackich
Preromantyzm niemiecki	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w twórczości Johanna Wolfganga Goethego i Fryderyka Schillera • streszcza fragment prozy Johanna Wolfganga Goethego • omawia treść wiersza <i>Do radości</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje się w najważniejszych wątkach <i>Cierpienia młodego Wertera</i> • odnajduje w wierszu Schillera elementy oświeceniowe i romantyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasadność użycia powieści epistolarnej dla przedstawienia losów Wertera • wskazuje w powieści elementy zapowiadające romantyzm • analizuje wiersz <i>Do radości</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ powieści Goethego na kulturę i obyczajowość pierwszej fazy romantyzmu w Europie • formułuje własne zdanie na temat zasadności użycia tekstu wiersza Fryderyka Schillera jako hymnu Unii Europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza <i>Cierpienia młodego Wertera</i> i interpretuje dzieło
Preromantyzm angielski	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>ballada, poeci jezior</i> • czyta ze zrozumieniem, zamieszczone w podręczniku wiersze Williama Wordswortha • omawia treść utworów angielskiego poety 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek poetów romantycznych do przyrody na podstawie treści utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kreację podmiotu lirycznego w wierszu romantycznym na przykładzie podanych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i interpretuje wiersze Williama Wordswortha zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Mary Shelley <i>Frankenstein</i> • omawia różnice pomiędzy powieścią gotycką a powieścią <i>Frankenstein</i> • analizuje sposób budowania atmosfery grozy w podanym fragmencie powieści • wymienia tytuł przynajmniej jednej ekranizacji dzieła Mary Shelley
Manifest polskiego romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>ballada, świat ponadmysłowy, światopogląd empiryczny</i> • relacjonuje treść ballady 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przedstawione w utworze idee oświeceniowe i romantyczne • charakteryzuje bohaterkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję ludu w balladzie • interpretuje utwór jako manifest romantyzmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia balladę jako gatunek typowy dla światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje etap biografii Adama Mickiewicza, w którym powstał tekst • odnosi postać Starca przedstawionego w

	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat życia i twórczości Adama Mickiewicza 	ballady jako osobę obłąkaną			balladzie do sylwetki Jana Śniadeckiego
Świat romantycznej miłości	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia <i>bohater werterowski</i>, <i>książki zbójckie</i> streszcza fragment IV cz. <i>Dziadów</i> zamieszczony w podręczniku relacjonuje treść IV cz. <i>Dziadów</i> charakteryzuje Gustawa jako bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje się w treści IV cz. <i>Dziadów</i> wyjaśnia, kim są postacie toczące dialog w cytowanym fragmencie opisuje miłość romantyczną 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podział dramatu wymienia cechy miłości romantycznej zawarte we fragmentach porównuje postać Księdza jako antagonisty Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> wskazuje cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje język fragmentów jako przykład stylu romantycznego omawia sens przestrogi, wygłoszonej przez Gustawa wyjaśnia funkcję ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje fragment utworu z <i>Romantycznością</i> wypowiada się na temat statusu ontologicznego Gustawa zestawia Gustawa z tytułowym bohaterem <i>Cierpień młodego Wertera</i>
Poetycki świat Orientu	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>sonet</i> omawia treść sonetów zamieszczonych w podręczniku wskazuje w utworach Adama Mickiewicza cechy gatunkowe sonetu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia terminy <i>Orient</i>, <i>orientalizm</i> charakteryzuje obraz Orientu w wierszu <i>Bakczysaraj w nocy</i> wiąże tematykę utworów z biografią Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sonety omawia funkcje zastosowanych w utworach środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie <i>pielgrzym</i> w kontekście zaprezentowanych utworów w wierszu <i>Stepy akermalskie</i> omawia kreację podmiotu mówiącego w wierszu <i>Burza</i> opisuje kreację bohatera lirycznego pojawiającego się w ostatniej strofie 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi budowę sonetów Adama Mickiewicza do tradycji gatunku porównuje sonet <i>Burza</i> z obrazem Théodore'a Géricault <i>Tratwa „Meduzy”</i>
III cz. <i>Dziadów</i> Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść cz. III <i>Dziadów</i> wyjaśnia terminy <i>improwizacja</i>, <i>mesjanizm</i>, <i>prometeizm</i>, <i>dramat romantyczny</i> przedstawia obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia <i>filomaci</i>, <i>filareci</i>, <i>martyrologia</i> przedstawia okoliczności powstania cz. III <i>Dziadów</i> omawia problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> tłumaczy znaczenie pojęcia <i>prometeizm</i> na podstawie analizy 	<ul style="list-style-type: none"> odnosi treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza interpretuje przemianę Gustawa w Konrada przedstawia wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu Księdza Piotra</i> dostrzega stylizację apokaliptyczną <i>Widzenia Księdza Piotra</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje kreację Konrada podczas <i>Wielkiej Improwizacji</i> przedstawia rolę Małej <i>Improwizacji</i> omawia funkcję epizodu przedstawiającego historię pani Rollison omawia stylizację apokaliptyczną obecną w <i>Widzeniu Księdza Piotra</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje „pieśń wampiryczną” Konrada porównuje sceny oniryczne w cz. III <i>Dziadów</i> dyskutuje na temat dwóch postaw człowieka wobec Boga – Konrada i Księdza Piotra

		<p>Wielkiej Improwizacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje znaczenie pojęcia <i>mesjanizm</i> w kontekście Widzenia Księdza Piotra • interpretuje symbolikę przypowieści Żegoty • prezentuje cechy dramatu romantycznego na przykładzie <i>Dziadów</i> cz. III • charakteryzuje Konrada jako bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> z uwagi na obraz społeczeństwa rosyjskiego 	
<p><i>Pan Tadeusz</i> Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza • wyjaśnia terminy <i>inwokacja</i>, <i>epopeja narodowa</i> • prezentuje pełny tytuł dzieła i go wyjaśnia • omawia warstwy szlacheckie ukazane w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje Jacka Soplicę/księdza Robaka jako bohatera dynamicznego • omawia tło historyczne <i>Pana Tadeusza</i> na podstawie opisu przyjazdu tytułowego bohatera, historii rodu Horeszków oraz koncertu Jankiela • wymienia cechy, które uczyniły z <i>Pana Tadeusza</i> epopeję narodową 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>ironia romantyczna</i> • omawia genezę <i>Pana Tadeusza</i> w świetle <i>Epilogu</i> • przedstawia funkcję opisów przyrody w dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia ewolucję bohatera w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi tematykę <i>Pana Tadeusza</i> do życiorysu Adama Mickiewicza • zestawia romantyczny obraz natury z opisami przyrody w <i>Panu Tadeuszu</i> • analizuje i ocenia adaptację filmową <i>Pana Tadeusza</i> w reżyserii Andrzeja Wajdy
<p>Ostatnie wiersze Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść utworów [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] i [<i>Polaty się lzy...</i>] • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wyznanie autobiograficzne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób ukazania natury w wierszu [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] • opisuje sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego w wierszu [<i>Polaty się lzy...</i>] 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kreację podmiotu mówiącego w obu utworach • określa rolę paralelizmu w wierszu [<i>Nad wodą wielką i czystą...</i>] i klamry kompozycyjnej w wierszu [<i>Polaty się lzy...</i>] 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wiersze z uwagi na sposób ukazania przemijania • wypowiada się na temat działalności Adama Mickiewicza w ostatnich latach jego życia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat wiersza [<i>Polaty się lzy...</i>] w kontekście biografii Adama Mickiewicza • omawia odmienność obu liryków od dotychczasowej twórczości poety
<p>Podsumowanie wiadomości na temat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia w biografii 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje problematykę omawianych utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze tematy i motywy w 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje biografię Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat twórczości Adama

Adama Mickiewicza	Adama Mickiewicza <ul style="list-style-type: none"> • podaje tytuły omawianych utworów Adama Mickiewicza • prezentuje tematykę omawianych utworów Adama Mickiewicza 	Adama Mickiewicza	twórczości Adama Mickiewicza	• omawia znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej	Mickiewicza w kontekście jego biografii <ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje na temat znaczenia twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
Słowacki o Polsce i Polakach w <i>Grobie Agamemnona</i>	• relacjonuje treść wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia <i>Termopile, Cheronea</i> 	• omawia na podstawie wiersza symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do historii Polski	• omawia kreację podmiotu mówiącego w utworze <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje znaczenie symboli użytych w utworze <i>czerepu rubasznego, duszy anielskiej</i> i innych 	• przytacza opinię podmiotu lirycznego o rodakach zawartą w <i>Grobie Agamemnona</i> <ul style="list-style-type: none"> • omawia odwołania mitologiczne w utworze 	• bierze udział w dyskusji na temat obrazu Polaków zawartego w <i>Grobie Agamemnona</i> oraz jego ponadczasowości
Nostalgia emigranta – <i>Hymn [Smutno mi, Boże!]</i>	• relacjonuje treść wiersza <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy <i>hymn, nostalgia, emigrant</i> 	• omawia relację pomiędzy zastosowanym gatunkiem literackim a treścią wiersza <ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję epifory zastosowanej w utworze 	• prezentuje kreację podmiotu lirycznego <ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób przedstawienia natury przez Słowackiego 	• omawia sposób tworzenia nastroju w wierszu <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje utwór w kontekście biografii Juliusza Słowackiego oraz w wymiarze uniwersalnym 	• wypowiada się na temat losu emigranta <ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy porównawczej <i>Hymnu</i> Juliusza Słowackiego i <i>Stepów akemańskich</i> Adama Mickiewicza
<i>Kordian</i> Juliusza Słowackiego	• relacjonuje treść podanych fragmentów oraz całości utworu <ul style="list-style-type: none"> • podaje genezę i znaczenie imienia <i>Kordian</i> • wskazuje cechy charakterystyczne Kordiana jako bohatera romantycznego • wyjaśnia pojęcie <i>winkelriedyzm</i> • charakteryzuje głównego bohatera 	• charakteryzuje głównego bohatera na podstawie fragmentu monologu na szczycie Mont Blanc <ul style="list-style-type: none"> • omawia stanowisko Prezesa na podstawie fragmentu aktu III • wskazuje przyczyny omdlenia Kordiana • przedstawia cechy bohatera werterowskiego w postaci Kordiana • wyjaśnia znaczenie opowieści Grzegorza 	• interpretuje symbolikę miejsca, z którego bohater wygłasza monolog <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reakcję Kordiana na decyzję spiskowych w kontekście jego monologu wygłoszonego na górze Mont Blanc • analizuje <i>Przygotowanie</i> w kontekście historii powstania listopadowego • omawia wpływ etapów podróży Kordiana na 	• interpretuje rolę Strachu i Imaginacji na podstawie analizy fragmentu sceny V aktu III <ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób tworzenia napięcia w prezentowanej scenie • porównuje winkelriedyzm Słowackiego z mesjanizmem Mickiewicza • analizuje rolę diabła w <i>Kordianie</i> 	• porównuje fragment monologu na Mont Blanc z Wielką Improwizacją z III cz. <i>Dziadów</i> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje fragment monologu Kordiana w zestawieniu z obrazem Caspara Davida Friedricha <i>Wędrowiec nad morzem mgieł</i> • omawia ocenę powstania listopadowego według Juliusza Słowackiego i ustosunkowuje się do niej

		<ul style="list-style-type: none"> • przytacza argumenty przeciwników oraz zwolenników zamachu na cara • wymienia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Kordiana</i> 	kształtowanie się światopoglądu bohatera <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia koncepcję bohatera romantycznego zaprezentowaną w <i>Kordianie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawia Kordiana z Konradem 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i analizuje dwa sposoby mówienia o powstaniu listopadowym – Adama Mickiewicza w III cz. <i>Dziadów</i> i Juliusza Słowackiego w <i>Kordianie</i>
Podsumowanie wiadomości na temat Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze wydarzenia w biografii poety • podaje tytuły poznanych utworów Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia problematykę wybranych utworów wieszca 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze tematy i motywy w twórczości Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat poglądów Słowackiego o Polsce i Polakach w kontekście jego twórczości • bierze udział w dyskusji na temat znaczenia twórczości poety w rozwoju literatury polskiej
<i>Nie-Boska komedia</i> Zygmunta Krasińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Nie-Boskiej komedii</i> • charakteryzuje obóz Rewolucji 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omawia cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł dramatu • wyjaśnia zakończenie dramatu • charakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny klęski małżeństwa hrabiego Henryka • omawia rozważania, dotyczące poety i poezji 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
Poezja Cypriana Norwida	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia tematykę omawianych wierszy Cypriana Norwida • określa rodzaj liryki i adresata w utworach <i>Fortepian Szopena</i> i <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> • orientuje się w treści utworu, do którego nawiązuje wiersz <i>W Weronie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dzieli utwór <i>Fortepian Szopena</i> na części tematyczne • omawia tradycje pogrzebowe przedstawione w rapsodzie • określa sposób, w jaki wiersz <i>W Weronie</i> odwołuje się do utworu Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje środki stylistyczne zastosowane w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> i określa ich funkcje • odczytuje znaczenie motta w kontekście całego utworu • interpretuje sposób przedstawienia pochówku generała • określa funkcję użytych w rapsodzie wyróżników graficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbole użyte w wierszu <i>Fortepian Szopena</i> • omawia koncepcję sztuki przedstawioną w <i>Fortepianie Szopena</i> • analizuje sposób, w jaki Norwid osiągnął w rapsodzie nastrój żałoby • interpretuje przesłanie utworów <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> oraz <i>W Weronie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wiersze Norwida w kontekście konwencji romantycznej – czym nawiązują i czym się od niej odróżniają • w odniesieniu do wiersza <i>Bema pamięci żałobny rapsod</i> podejmuje dyskusję o roli wybitnych jednostek w świecie

			<ul style="list-style-type: none"> • podaje funkcje środków stylistycznych zastosowanych w wierszu <i>W Weronie</i> 		
<i>Faust</i> Johanna Wolfganga Goethego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje najważniejsze wydarzenia dramatu • na podstawie fragmentu tekstu charakteryzuje Fausta 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny, które skłoniły Fausta do podpisania paktu z Mefistofeilesem • przedstawia funkcję postaci Małgorzaty dla ideowej wymowy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje pakt Fausta i Mefistofelesa • wyjaśnia zakończenie utworu • wypowiada się na temat obrazu szatana w <i>Fauście</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje słowa diabła, który odpowiada na pytanie, kim jest • prezentuje postać Fausta jako metaforę człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje historie Hioba i Fausta
ROMANTYZM – NAUKA O JĘZYKU					
Język jako system znaków	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>znaki naturalne</i> i <i>znaki konwencjonalne</i> • wskazuje różnice pomiędzy znakami naturalnymi a konwencjonalnymi • podaje przykłady znaków naturalnych i konwencjonalnych • przywołuje schemat komunikacyjny według Romana Jakobsona • wymienia funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy <i>symptomy, ikony, kod, akt komunikacji, komunikat językowy</i> • tłumaczy różnicę pomiędzy stroną znaczącą a znaczoną znaku językowego • objaśnia elementy schematu komunikacyjnego Romana Jakobsona • prezentuje funkcje języka i ilustruje je przykładami • wymienia najważniejsze cechy stylu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia terminy <i>kompetencja językowa, slang</i> • odnosi funkcje języka do konkretnych przykładów • omawia specyfikę współczesnego modelu komunikacji • wskazuje cechy stylu romantycznego na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia termin <i>tabu językowe</i> i ilustruje go przykładami • tłumaczy zależność pomiędzy stylem romantycznym a obrazem świata, który on odzwierciedla 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje funkcje języka nieuwzględnione przez Jakobsona • omawia funkcję perswazyjną w wybranym przekazie reklamowym
ROMANTYZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Podsumowanie wiadomości na temat romantyzmu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje opinie przedstawione w podanych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega różnica pomiędzy oceną romantyzmu Marii Janion i Witolda Gombrowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relację pomiędzy funkcjonowaniem paradygmatu romantycznego a kwestią niepodległości 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat funkcjonowania paradygmatu romantycznego we współczesnej Polsce w kontekście fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje opinię na temat paradygmatu romantycznego oraz wpływu Mickiewicza na kształtowanie się tożsamości narodowej

				książki Marii Janion • określa wpływ Adama Mickiewicza na tworzenie polskich mitów narodowych	
Powtórzenie wiadomości	• przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat romantyzmu	• wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji romantycznej	• formułuje wnioski na tematy związane z literaturą romantyczną • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa romantyzmu	• uczestniczy w dyskusji na tematy związane z romantyzmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań	• wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z romantyzmu • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące literatury romantycznej
ROMANTYZM – NAWIĄZANIA					
Śladami romantyzmu	• rozpoznaje wpływy kultury romantycznej w różnych dziełach sztuki	• wskazuje gatunki romantyczne funkcjonujące we współczesnej kulturze	• omawia wpływ romantyzmu na epoki późniejsze	• przedstawia rolę światopoglądu romantycznego w dziejach kultury polskiej	• podejmuje dyskusję na temat wpływu światopoglądu romantycznego na polską historię i kulturę
Juliusz Słowacki – człowiek wobec stereotypu	• wyjaśnia pojęcie <i>stereotyp</i> • relacjonuje treść fragmentu rozmowy Justyny Sobolewskiej z Aliną Kowalczykową • wymienia stereotypy na temat Juliusza Słowackiego	• na podstawie pierwszego akapitu tekstu opisuje postawę Słowackiego wobec ważnych wydarzeń w historii Polski • przytacza argumenty Aliny Kowalczykowej obalające funkcjonujący stereotyp na temat poety	• omawia szczegółowo argumenty Aliny Kowalczykowej obalające funkcjonujący stereotyp na temat poety	• omawia stosunek Słowackiego do otaczającego go świata	• bierze udział w dyskusji dotyczącej dowolnie wybranego stereotypu
Wampir – bohater tragiczny	• streszcza film <i>Nosferatu wampir</i> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>wampir</i> , <i>groza</i> , <i>horror</i>	• omawia sposób kreacji postaci wampira w filmie Wernera Herzoga • odnajduje nawiązania do światopoglądu romantycznego	• wyjaśnia pojęcie <i>tragizm</i> • wskazuje przyczyny tragizmu głównego bohatera • omawia nawiązania do światopoglądu romantycznego	• analizuje tragizm głównego bohatera • wymienia środki filmowe budujące nastrój grozy	• omawia postać wampira w wybranych dziełach kultury

POZYTYWIZM – O EPOCE					
Epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia etymologię terminu <i>pozytywizm</i> • wskazuje daty wyznaczające ramy epoki w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wydarzenia związane z datami wyznaczającymi ramy czasowe epoki w Europie • wyjaśnia znaczenie terminów <i>scjentyzm</i>, <i>organicyzm</i>, <i>ewolucjonizm</i>, <i>użyteczność</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę • tłumaczy znaczenie nazwy <i>la belle époque</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje życie codzienne w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wskazane obrazy w kontekście wizerunku epoki
Wprowadzenie do pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje daty wyznaczające ramy czasowe epoki w Polsce • wyjaśnia terminy <i>praca organiczna</i>, <i>praca u podstaw</i>, <i>asymilacja Żydów</i>, <i>emancypacja kobiet</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnicę w funkcjonowaniu terminu <i>pozytywizm</i> pomiędzy Europą a Polską • porównuje pozytywizm polski z europejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>inteligencja</i> • opisuje przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje rolę powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat powstania styczniowego • analizuje poszczególne różnice pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • czyta ze zrozumieniem fragment tekstu filozoficznego Auguste'a Comte'a <i>Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej</i> • wymienia najważniejsze założenia filozofii Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia najważniejsze założenia filozofii Comte'a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • przybliży światopogląd pozostałych filozofów pozytywistycznych (Johna Stuarta Milla, Herberta Spencera, Hipolita Taine'a)
Sztuka drugiej połowy XIX w.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>realizm</i>, <i>naturalizm</i> • rozpoznaje realizm na przykładach • podaje tytuły przykładowych dzieł sztuki drugiej połowy XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>akademizm</i>, <i>eklektycyzm</i> oraz <i>malarstwo historyczne</i> i podaje przykłady dzieł realizujących te style • wymienia cechy charakterystyczne realizmu w malarstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia technikę realizmu na wybranym przykładzie • wymienia najważniejszych polskich twórców drugiej połowy XIX w. (Józef Chełmoński, Aleksander i Maksymilian Gierymscy, Jan Matejko) oraz tytuły ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje dzieło sztuki według wskazanych kryteriów • wyjaśnia przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce • omawia specyfikę teatru drugiej połowy XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat muzyki drugiej połowy XIX w. • analizuje i ocenia dzieła realistyczne oraz wybrane dzieła polskiego malarstwa historycznego

			• omawia architekturę drugiej połowy XIX w.		
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	• wyjaśnia znaczenie terminów <i>nowela, opowiadanie, obrazek, powieść tendencyjna, realizm, powieść historyczna</i>	• omawia służebną rolę powieści tendencyjnej • przedstawia założenia poezji pozytywizmu w kontekście tradycji romantycznej	• analizuje przyczyny popularności gatunków epickich w drugiej połowie XIX w.	• analizuje przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce	• prezentuje treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Dickensa, Tołstoja Flauberta bądź Balzaka
Publicystyka i proza pozytywistyczna	• wyjaśnia znaczenie terminów <i>publicystyka, retoryka</i> • streszcza zamieszczone w podręczniku fragmenty artykułów Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa, H.Sienkiewicza	• wskazuje w czytanych tekstach elementy światopoglądu pozytywistycznego • wymienia kryteria, według których Aleksander Świętochowski wyodrębnił dwie antagonistyczne grupy Rozumie pojęcie mitu kompensacyjnego	• wyjaśnia przyczyny popularności prasy i publicystyki w drugiej połowie XIX w. • określa, w jakim znaczeniu Prus używa słów <i>naród, narodowy</i>	• analizuje retoryczną funkcję przytoczeń znajdujących się na początku artykułu Świętochowskiego • podejmuje dyskusję dotyczącą postulatów Aleksandra Świętochowskiego i Bolesława Prusa H. Sienkiewicz	• bierze udział w dyskusji na temat roli prasy i publicystyki we współczesnym świecie
Poezja czasów niepoetyckich	• wyjaśnia termin <i>sonet</i> • prezentuje treść omawianych wierszy Adama Asnyka: <i>Do młodych</i> oraz <i>Sonetu</i> • określa rodzaj liryki obu utworów	• odnajduje w wierszu <i>Do młodych</i> elementy programu pozytywistycznego • prezentuje opinię na temat pozytywistów i romantyków przedstawioną w wierszu <i>Do młodych</i> • wskazuje w <i>Sonecie</i> cechy charakterystyczne dla tego gatunku literackiego	• interpretuje przesłanie wiersza <i>Do młodych</i> • analizuje <i>Sonet</i>	• analizuje sposób przedstawienia miłości w <i>Sonecie</i>	• dokonuje analizy porównawczej wierszy Adama Asnyka <i>Do młodych</i> i Adama Mickiewicza <i>Oda do młodości</i>
Wobec antysemityzmu	• streszcza zamieszczony w podręczniku fragment <i>Mendla Gdańskiego</i> Marii	• charakteryzuje głównego bohatera noweli oraz zegarmistrza	• przedstawia sytuację Żydów na ziemiach polskich w drugiej	• odnajduje i omawia postulat pracy organicznej w podanym fragmencie	• omawia źródła antysemityzmu w Polsce • wypowiada się na temat

	<p>Konopnickiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>antysemityzm, pogrom, asymilacja</i> 		<p>połowie XIX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia argumentację zegarmistrza usprawiedliwiającą pogrom 	<p>noweli</p>	<p>skuteczności pozytywistycznych postulatów dotyczących asymilacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje problem antysemityzmu w świecie współczesnym
<p>Kwestia kobieca</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza zamieszczony w podręczniku fragment <i>Marty Elizy Orzeszkowej</i> • wyjaśnia znaczenie terminów <i>emancypacja, powieść tendencyjna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje najważniejsze wydarzenia powieści Elizy Orzeszkowej • określa sytuację narracyjną w prezentowanym fragmencie • charakteryzuje tytułową bohaterkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację kobiet po upadku powstania styczniowego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje problem, z którym boryka się bohaterka fragmentu powieści • odnajduje powiązania pomiędzy biografią Elizy Orzeszkowej a podjętym przez nią tematem 	<ul style="list-style-type: none"> • zabiera głos w dyskusji na temat dzisiejszej sytuacji kobiet w Polsce i na świecie • interpretuje w kontekście fragmentu utworu obraz Éduarda Maneta <i>Bar w Folies-Bergère</i>
<p>Felietonistyka Bolesława Prusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment felietonu Bolesława Prusa <i>Kroniki tygodniowe</i> zamieszczonego w podręczniku • wyjaśnia znaczenie terminu <i>felieton</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje cechy felietonu we fragmencie <i>Kronik tygodniowych</i> • wymienia problemy społeczne, o których pisze autor felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcję komizmu we wskazanym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn popularności felietonu we współczesnej prasie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy felietonu w wybranym tekście współczesnym
<p><i>Lalka</i> Bolesława Prusa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Lalki</i> Bolesława Prusa • charakteryzuje warstwy społeczne przedstawione w <i>Lalce</i>: arystokrację, kupiectwo niemieckie, żydowskie, polskie, inteligencję, biedotę • wyjaśnia znaczenie terminów <i>powieść dojrzałego realizmu, świat przedstawiony</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>retrospekcja</i> • omawia świat przedstawiony powieści • odnajduje w powieści elementy światopoglądu pozytywistycznego • opisuje <i>Lalkę</i> jako powieść dojrzałego realizmu • omawia kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia idealizm trzech bohaterów: Ignacego Rzeckiego, Stanisława Wokulskiego i Juliana Ochockiego • omawia sposób ukazania miłości przez Prusa • analizuje losy i postawę głównego bohatera jako postaci tragicznej oraz w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje narrację w <i>Lalce</i> • interpretuje tytuł powieści • odnajduje w powieści topos <i>theatrum mundi</i> i go omawia • analizuje postać Izabeli Łękiej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje powieść pod kątem stosunku Prusa do idei pozytywistycznych • podejmuje dyskusję na temat sposobu zakończenia powieści • odnajduje w <i>Lalce</i> elementy języka ezopowego
<p>Podsumowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problematykę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat

wiadomości na temat Bolesława Prusa	wydarzenia z biografii Bolesława Prusa <ul style="list-style-type: none"> • podaje tytuły utworów pisarza • prezentuje ogólnie tematykę twórczości Prusa 	poznanych utworów Prusa	tematy i motywy w twórczości Prusa	twórczości Bolesława Prusa w rozwoju literatury polskiej	poglądów Prusa w kontekście jego twórczości <ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w dyskusji na temat znaczenia twórczości Prusa w rozwoju literatury polskiej
<i>Zbrodnia i kara</i> Fiodora Dostojewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego • charakteryzuje główne postaci powieści: Raskolnikowa i Sonię 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia teorię Raskolnikowa, która popchnęła go do zbrodni • analizuje przyczyny popełnienia zbrodni przez głównego bohatera • wyjaśnia, na czym polega polifoniczność powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia miejsca akcji (Petersburga) oraz wpływ przestrzeni na głównego bohatera • analizuje konflikt rozumu i wiary uosobiony w postaciach Rodiona Raskolnikowa i Soni 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie snów dla wymowy powieści • omawia koncepcję człowieczeństwa zawartą w <i>Zbrodni i karze</i> • analizuje postać Arkadiusza Swidrygajłowa jako sobowtóra Rodiona Raskolnikowa 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat współczesnych problemów etycznych w kontekście filozofii Raskolnikowa • odnosi światopogląd głównego bohatera do współczesnych koncepcji filozoficznych
<i>Ojciec Goriot</i> Honoriusza Balzaka	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza powieść Balzaka • charakteryzuje XIX-wieczne społeczeństwo francuskie na podstawie <i>Ojca Goriota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy powieści realistycznej na podstawie utworu Balzaka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę realizmu topograficznego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie powieści omawia wpływ środowiska na charakter człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje opis Paryża w <i>Ojcu Goriocie</i> z opisem Warszawy w <i>Lalce</i> • dyskutuje na temat dylematów młodych ludzi, którzy wkraczają w dorosłe życie
POZYTYWIZM – NAUKA O JĘZYKU					
Odmiany języka polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i klasyfikuje odmiany języka narodowego • odróżnia odmianę nieoficjalną języka od oficjalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe dialekty polszczyzny • wyjaśnia przyczyny powstania języków środowiskowych i zawodowych • podaje cechy stylu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są spowodowane różnice w języku polskim • charakteryzuje styl literatury pozytywistycznej na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób styl literatury pozytywistycznej odzwierciedla światopogląd epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie konteksty i nawiązania
POZYTYWIZM – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Podsumowanie wiadomości na temat pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje opinie Józefa Bocheńskiego i Jerzego W. Borejszy na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy tekstami obu autorów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje różnice w postrzeganiu pozytywizmu przez obu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję dotyczącą roli pozytywizmu w rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie konteksty i nawiązania

	pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek Józefa Bocheńskiego do filozofii Auguste'a Comte'a 	<p>autorów</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstu Borejszy omawia pozytywną rolę pozytywizmu w budowaniu tożsamości narodowej Polaków 	kultury polskiej	
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza najważniejsze fakty, sądy i opinie na temat pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia najistotniejsze elementy tradycji pozytywistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnioski dotyczące zagadnień związanych z literaturą pozytywistyczną • określa własne stanowisko w kwestii dziedzictwa pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na tematy związane z pozytywizmem i stosuje odpowiednie argumenty • w swoich wypowiedziach dokonuje uogólnień, podsumowań i porównań 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje odpowiednie konteksty interpretacyjne wywodzące się z pozytywizmu • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze dotyczące piśmiennictwa pozytywistycznego
POZYTYWIZM – NAWIĄZANIA					
Śladami pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje obecność utworów i tematów pozytywistycznych we współczesnej kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje ślady materialne epoki pozytywizmu w otaczającym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy światopoglądu pozytywistycznego we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia aktualność koncepcji dotyczących literatury i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wybrany utwór, w którym widoczny jest wpływ tematu, motywu, światopoglądu bądź utworu pozytywistycznego
We współczesnej formie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>blog</i> • streszcza przytoczony fragment bloga Mariusza Szczygła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje blog do felietonu w kontekście tekstu <i>Motyli dotyk Blanki M.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat treści bloga Mariusza Szczygła • wyjaśnia, dlaczego twórcy współczesnych wieźowców nie są tak znani jak Gustave Eiffel 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat funkcji blogów w kulturze współczesnej • dyskutuje na temat ludzkiej potrzeby wznoszenia coraz wyższych budowli 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w rozmowie o roli celebrytów w kulturze współczesnej
Wokulski nasz współczesny	<ul style="list-style-type: none"> • streszcza fragment prozy Stefana Chwina • porównuje biografie Stanisława Wokulskiego i Stacha W. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje współczesne realia obecne we fragmencie tekstu Chwina 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest parafraza na podstawie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zabiegi językowe zastosowane przez pisarza i określa ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sensu tworzenia parafraz literackich
Opowieść o zbrodni	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje film <i>Dług</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje reakcje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje bohaterów filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołuje szerokie

	• charakteryzuje głównych bohaterów filmu	<i>dramat psychologiczny</i> • omawia proces dojrzewania bohaterów do zbrodni	znajdujących się pod presją • wypowiada się na temat gry aktorskiej	z Rodionem Raskolnikowem • podejmuje dyskusję na temat zła w człowieku	konteksty i nawiązania
--	---	--	--	---	------------------------

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – Ponad słowami klasa 2 część 2

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
MŁODA POLSKA – O EPOCE					
Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>modernizm, Młoda Polska, fin de siècle, neoromantyzm, secesja, nirwana, cyganeria</i> • wskazać, w jakich latach rozwijała się Młoda Polska *• wymienić przemiany społeczne i polityczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>indywidualizm, subiektywizm, „sztuka dla sztuki”, filister</i> w kontekście epoki • przedstawić etymologię nazw epoki *• opisać przemiany społeczne i polityczne przełomu wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego • opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich *• zanalizować wpływ przemian społecznych i politycznych na kształt nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie Krakowa w rozwoju modernizmu w Polsce • wypowiedzieć się na temat wpływu Stanisława Przybyszewskiego na polską bohemę *• sformułować wnioski z analizy wpływu przemian społecznych i politycznych na kształt nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić, które zjawisko z życia codziennego lub kultury przełomu XIX i XX w. uważa za najbardziej przełomowe lub szczególnie interesujące *• zanalizować obrazy Paula Gauguina oraz Carlosa Schwabe w odniesieniu do cech modernizmu *• wypowiedzieć się na temat życia codziennego przełomu wieków XIX i XX
Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • wymienić najważniejsze założenia filozofii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>wola, moralność panów, moralność niewolników, nadezłowiek</i> w 	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować najważniejsze tezy filozofii Fryderyka Nietzschego i Artura Schopenhauera *• omówić najważniejsze tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera *• podjąć dyskusję na temat filozofii Schopenhauera i 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować ogólne tendencje filozoficzne epoki *• omówić nawiązanie do tez Heniego

	Fryderyka Nietzschego i Artura Schopenhauera *• podać najważniejsze poglądy Henriego Bergsona	kontekście filozofii Schopenhauera i Nietzschego • czytać ze zrozumieniem fragmenty traktatów filozoficznych zamieszczone w podręczniku *• wyjaśnić pojęcia: <i>intuicja</i> i <i>pęd życiowy</i> w kontekście filozofii Henriego Bergsona	filozofii Henriego Bergsona	Nietzschego	Bergsona w wybranej dziedzinie sztuki, na wskazanym przez siebie przykładzie
U progu sztuki nowoczesnej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>impresjonizm</i>, <i>secesja</i>, <i>symbolizm</i>, <i>neoromantyzm</i>, <i>dramat naturalistyczny</i> • rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki modernistycznej • określić przynależność dzieł sztuki do określonego nurtu • podać informacje na temat stylu zakopiańskiego *• orientować się w muzyce przełomu wieków 	<ul style="list-style-type: none"> • podać cechy impresjonizmu, symbolizmu oraz secesji i wskazać je na przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu modernizmu (m.in. Claude Monet, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Antonio Gaudi, Edvard Munch, Auguste Renoir, Edgar Degas, Gustave Moreau, Auguste Rodin) *• omówić specyfikę muzyki modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować architekturę secesyjną i podać jej przykłady ze swojego otoczenia • wymienić tytuły najważniejszych dzieł młodopolskich i modernistycznych • scharakteryzować nowe kierunki w sztuce i zilustrować je przykładami *• wypowiedzieć się na temat Wielkiej Reformy Teatralnej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wybrane dzieła sztuki, należące do impresjonizmu i symbolizmu • opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX *• orientować się w dorobku reformatorów teatru 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość wybranego artysty modernistycznego *• wymienić istotne dzieła najważniejszych artystów modernistycznych (m.in. Claude Monet, Vincent van Gogh, Gustav Klimt, Jacek Malczewski, Stanisław Wyspiański, Antonio Gaudi, Edvard Munch, Auguste Renoir, Edgar Degas, Gustave Moreau, Auguste Rodin) *• referować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej
MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do	• wyjaśnić pojęcia:	• wyjaśnić pojęcia:	• wyjaśnić pojęcia: <i>synestezja</i> ,	• opisać zastosowanie nowych	• przybliżyć

literatury modernizmu	<i>symbolizm, impresjonizm, naturalizm, ekspresjonizm</i> *• orientować się w twórczości Stanisława Przybyszewskiego	<i>symbolizm, impresjonizm, naturalizm, ekspresjonizm</i> w odniesieniu do literatury *• wymienić tytuły tekstów Stanisława Przybyszewskiego	„ <i>sztuka dla sztuki</i> ” w odniesieniu do literatury *• wymienić główne tezy <i>Confiteora</i>	kierunków w literaturze *• omówić koncepcję artysty i sztuki według Stanisława Przybyszewskiego	zastosowanie wybranego nowego kierunku w literaturze *• porównać zastosowanie nowych kierunków w sztukach plastycznych i literaturze
Tematy podejmowane w twórczości Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>dekadent, gwara, folklor</i> • omówić treść wierszy: <i>Koniec wieku XIX; Lubię, kiedy kobieta...; Melodia mgieł nocnych</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy • streścić fragment utworu <i>Na skalnym Podhalu</i> *• wskazać w wierszu styl właściwy utworom młodopolskim 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dekadenci • światopogląd na podstawie wiersza <i>Koniec wieku XIX</i> • odnaleźć elementy impresjonizmu w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> • wypowiedzieć się na temat stylizacji gwarowej we fragmencie utworu <i>Na skalnym Podhalu</i> *• zrelacjonować opinię badacza literatury na temat twórczości Tetmajera 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odniesienia do filozofii Schopenhauera w wierszu <i>Koniec wieku XIX</i> • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania kobiety w erotyku Tetmajera • zdefiniować synestezję na podstawie wiersza <i>Melodia mgieł nocnych</i> *• zrelacjonować i porównać opinie badaczy literatury na temat twórczości Tetmajera 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować i zinterpretować podane wiersze Kazimierza Przerwy-Tetmajera • wskazać obecność instrumentacji głoskowej w <i>Melodii mgieł nocnych</i> i określić jej funkcję • wypowiedzieć się na temat folkloru podhalańskiego na podstawie interpretacji obrazu Gersona *• scharakteryzować erotyk Tetmajera na tle obowiązujących wówczas konwencji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obecności pejzażu i folkloru podhalańskiego w twórczości młodopolan *• porównać erotyk Tetmajera z rzeźbą Rodina *• wykazać, że zarówno <i>Melodia mgieł nocnych</i>, jak i <i>Na skalnym Podhalu</i> są charakterystyczne dla epoki i więcej je łączy, niż dzieli
Młodopolskie inspiracje w twórczości Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wierszy: <i>Kowal i Deszcz jesienny</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>sonet, symbolizm, wiersz sylabotoniczny</i> • opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy *• wskazać w wierszu styl właściwy utworom młodopolskim 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu <i>Kowal</i> inspiracje filozofią Fryderyka Nietzschego • wskazać obecność instrumentacji głoskowej w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> • wyjaśnić cechy wiersza sylabotonicznego na 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić symbole w wierszu <i>Kowal</i> • zinterpretować symbole w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> *• zrelacjonować i porównać różne opinie badaczy literatury na temat młodopolskiej twórczości Leopolda Staffa 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować i zinterpretować wskazane wiersze • na podstawie wiersza <i>Deszcz jesienny</i> wyjaśnić pojęcie <i>psychizacja krajobrazu</i> *• wskazać konteksty dla nietzscheizmu w kulturze *• określić, co łączy wiersz Staffa <i>Kowal</i> z obrazem Edwarda Burne'a-Jonesa <i>Pan i Psyche</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu <i>Deszcz jesienny</i> cechy właściwe dla młodopolskiego obrazowania i je omówić *• wymienić dzieła kultury popularnej, które odwołują się do szeroko rozumianej koncepcji nadczłowieka

		podstawie <i>Deszczu jesiennego</i> *• zrelacjonować opinię badacza literatury na temat młodopolskiej twórczości Leopolda Staffa			i wyjaśnić przyczyny popularności takich postaci *• porównać <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa z obrazem Camille'a Pissarra, <i>Wyspa Lacroix</i>
Impresjonizm w cyklu poetyckim J. Kasprówicza	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>impresjonizm, symbolizm, sonet, cykl poetycki</i> • omówić treść sonetów Jana Kasprówicza • wymienić w wierszach elementy tatrzańskiego krajobrazu *• wskazać w wierszach styl właściwy utworom młodopolskim *• podać nazwiska autorów, dla których inspiracją były góry 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszach elementy symbolizmu i impresjonizmu • określić porę dnia/roku w każdym z sonetów *• wypowiedzieć się na temat twórczości Jana Kasprówicza *• wymienić tytuły tekstów zawierające motyw gór 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować symbole obecne w wierszach • wskazać i wyjaśnić impresjonistyczną motywację cyklu <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> *• zrelacjonować opinie badaczy na temat cyklu poetyckiego Jana Kasprówicza *• podać powody, dla których młodopolscy twórcy inspirowali się górkim krajobrazem 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy porównawczej wierszy pod kątem różnic w ujęciu tego samego krajobrazu o różnych porach doby *• wskazać inne przykłady cyklów literackich i malarskich *• przygotować młodopolską antologię wybranych dzieł (literackich i malarskich) poświęconych Tatrom i mieszkańcom tego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania przyrody w poezji młodopolskiej *• scharakteryzować dwie wizje górkiego krajobrazu: przedstawioną w sonetach Kasprówicza i na obrazie Ślewińskiego <i>Fioletowe góry, osniewzone kotłina w Tatrach</i> *• porównać cykl sonetów Kasprówicza z cyklem obrazów <i>Katedra w Rouen</i> Claude'a Moneta *• napisać wstęp do przygotowanej przez siebie antologii poezji
Zmagania ze światem w twórczości Jana Kasprówicza	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>katastrofizm, ekspresjonizm, hymn, franciszkanizm</i> • omówić treść fragmentów hymnu <i>Dies irae</i> i <i>Księgi ubogich</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania biblijne w utworze <i>Dies irae</i> • zdefiniować katastrofizm w kontekście utworu <i>Dies irae</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symbolikę utworu <i>Dies irae</i> • omówić elementy ekspresjonizmu w utworze <i>Dies irae</i> • wypowiedzieć się na temat nadawcy lirycznego w 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować i zinterpretować wskazane utwory Jana Kasprówicza z uwagi na ich treść i formę *• omówić inne przykłady katastrofizmu w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ewolucji postawy wobec świata, konfrontując <i>Księgę ubogich</i> z <i>Dies irae</i> *• przygotować wypowiedź ustną na

	<ul style="list-style-type: none"> opisać przeżycia, wynikające z lektury wierszy podać nazwę gatunku literackiego, którego przykładem jest <i>Dies irae</i> rozpoznać adresata <i>Księgi ubogi</i> przedstawić związek pomiędzy pojęciem <i>franciszkanizm</i> a postacią św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> wytłumaczyć, czym jest franciszkanizm w kontekście <i>Księgi ubogich</i> orientować się w problematyce cyklu <i>Ginącemu światu</i> 	<p>wierszach <i>Dies irae</i> i <i>Księga ubogich</i></p> <ul style="list-style-type: none"> zestawić utwór <i>Dies irae</i> z obrazem Fernanda Cormona <i>Kain</i> 		<p>temat: „Relacje Bóg – człowiek w wybranych utworach literackich różnych epok”</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić tytuły kilku filmów lub książek science fiction, w których dominuje katastrofizm, i określić, co je różni, oprócz formy, od dzieła Kasprowicza
<p><i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego omówić genezę <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego scharakteryzować głównych bohaterów dramatu przybliżyć twórczość Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w postaciach dramatu ich pierwowzory wyjaśnić rolę didaskaliów wypowiedzieć się na temat relacji pomiędzy chłopstwem a inteligencją omówić funkcję osób dramatu w kontekście całości wskazać symbole obecne w dramacie przedstawić kompozycję <i>Wesela</i> zaprezentować kontekst historyczny utworu – wypowiedzieć się na temat rabacji galicyjskiej 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć obraz inteligencji i chłopstwa przełomu wieków na podstawie tekstu omówić odmienność Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu zinterpretować zakończenie utworu wyjaśnić znaczenie i funkcję symboli obecnych w dramacie określić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> zaprezentować kontekst historyczny utworu – wypowiedzieć się na temat krakowskiej szkoły historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dialogi postaci realistycznych z osobami dramatu wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych, obecnych w dramacie omówić stylizację gwarową w utworze porównać obraz Stanisława Wyspiańskiego <i>Chocholy</i> z treścią dramatu określić na podstawie kadru zamieszczonego w podręczniku, jaką rolę w filmie <i>Wesele</i> Wajdy odgrywają scenografia i poszczególne ujęcia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w dramacie Wyspiańskiego cechy reprezentatywne dla Młodej Polski podjąć dyskusję na temat aktualności diagnozy na temat społeczeństwa polskiego, zaprezentowanej w <i>Weselu</i> porównać finałową scenę dramatu Wyspiańskiego z obrazem Jacka Malczewskiego <i>Melancholia</i> napisać recenzję adaptacji filmowej <i>Wesela</i> w reżyserii Wajdy z omówieniem sposobu, w jaki reżyser oddał atmosferę dramatu
<p><i>Chłopi</i> Władysława</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść I 	<ul style="list-style-type: none"> omówić strukturę 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować motywacje 	<ul style="list-style-type: none"> omówić tendencje

Stanisława Reymonta	<p>tomu <i>Chłopów</i> Stanisława Władysława Reymonta</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów utworu *• przedstawić dalsze losy głównych bohaterów powieści 	<p>społeczną wsi, zaprezentowaną w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować obyczaje i obrzędy ukazane w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji w powieści • wskazać obecność tendencji artystycznych epoki w dziele Reymonta *• wymienić tytuły utworów literackich z motywem wsi z różnych epok 	<p>powieści</p> <ul style="list-style-type: none"> *• prześledzić sposób ukazania motywu wsi we wszystkich dotąd omawianych epokach literackich 	<p>zachowań opisanych w <i>Chłopach</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić stylizację gwarową, zastosowaną przez pisarza *• wskazać w <i>Chłopach</i> cechy epopei i porównać powieść z <i>Panem Tadeuszem</i> 	<p>artystyczne epoki w dziele Reymonta</p> <ul style="list-style-type: none"> *• porównać obraz Chełmońskiego z adekwatnymi fragmentami powieści <i>Chłopi</i>
<i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Jądro ciemności</i> • scharakteryzować Kurza *• wypowiedzieć się na temat twórczości Josepha Conrada 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz kolonializmu zaprezentowany w powieści • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Jądra ciemności</i> *• omówić inne dzieło literackie lub filmowe, obnażające prawdę o europejskim kolonializmie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić metaforyczne znaczenie podróży podjętej przez Marlowa • omówić symbolikę powieści • wyjaśnić tytuł utworu *• zinterpretować <i>Jądro ciemności</i> jako powieść antykolonialną *• wyjaśnić, jakie możliwości ukazania obcej kultury daje film i pod jakimi względami może uzupełnić obraz wyłaniający się z dzieła literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować postawę i poglądy Kurza • zinterpretować ostatnie słowa wypowiedziane przez Kurza *• przywołać konteksty literackie lub filmowe, dotyczące problemu zła w człowieku 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić zachowanie Marlowa w trakcie jego rozmowy z narzeczoną Kurtza i umotywić swoje zdanie *• podjąć dyskusję na temat zła w człowieku *• na podstawie szerokich kontekstów analizować różne przyczyny ujawniania się zła w człowieku
MŁODA POLSKA – NAUKA O JEZYKU					
Słowa i ich znaczenie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>akt komunikacji, synonim, eufemizm, wulgaryzm, etymologia</i> • dostrzec odcienie 	<ul style="list-style-type: none"> • dobrać właściwy wyraz do konkretnej sytuacji komunikacyjnej *• scharakteryzować wybrane cechy stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować na przykładach sposób eksponowania sfery uczuciowej w literaturze Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • określić wpływ wieloznaczności na jakość komunikatu • omówić techniki wprowadzania muzyczności 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształcić komunikat wieloznaczny na jednoznaczny *• porównać styl

	znaczeniowe w grupie synonimów *• wymienić cechy stylu modernistycznego	modernistycznego	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować etymologię wybranych słów utworu • wyjaśnić na przykładach sposób zastosowania technik naturalistycznej i impresjonistycznej w literaturze *• analizować wybrane utwory pod kątem stylu właściwego dla modernizmu 	do literatury na wybranych przykładach *• omówić styl danego autora modernistycznego	wybranych autorów modernistycznych
MŁODA POLSKA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Podsumowanie wiadomości na temat Młodej Polski	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować opinie, przedstawione w podanych fragmentach *• odszukać inne teksty zawierające opinie o Młodej Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>sztuka wysoka, kultura niska, sztuka masowa</i> • porównać opinie obu autorów na temat sztuki młodopolskiej *• zestawzić wyszukane przez siebie teksty krytyczno- lub historycznoliterackie z opiniami przytoczonymi w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kulturze Młodej Polski początki nowoczesnej kultury *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi na podstawie fragmentów tekstów Romana Ziłanda i Czesława Miłosza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyrazić swoją opinię, dotyczącą tezy Czesława Miłosza o słabości artystycznej literatury młodopolskiej • podjąć dyskusję na temat aktualności literatury młodopolskiej *• wyrazić opinię dotyczącą przyczyn, zdiagnozowanej przez Czesława Miłosza, nietrwałości literatury młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować własną opinię na temat omówionej epoki wraz z jej uzasadnieniem *• podjąć dyskusję na temat wartości sztuki masowej
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
Świat między wojnami	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe dwudziestolecia międzywojennego • wskazać wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać specyfikę dwudziestolecia międzywojennego w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • zreferować tendencje światopoglądowe epoki • omówić wydarzenia historyczne oraz inne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tendencje literackie nowej epoki • scharakteryzować nastroje społeczne, jakie zapanowały 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zalet i wad życia w państwie międzynarodowym

	<p>historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę</p> <ul style="list-style-type: none"> *• wybrać jedno z wydarzeń historycznych i ocenić jego rolę w kształtowaniu epoki 	<ul style="list-style-type: none"> *• wyjaśnić pojęcia: <i>totalitaryzm, faszyzm, nazizm, rasizm, antysemityzm, komunizm</i> *• porównać tło historyczne międzywojnia w Polsce i na świecie 	<p>czynniki, które ukształtowały epokę</p> <ul style="list-style-type: none"> *• uzasadnić, który z czynników, jego zdaniem, odegrał kluczową rolę w kształtowaniu się nowej epoki 	<p>po 1918 r. w Europie i określić ich przyczyny</p> <ul style="list-style-type: none"> *• wypowiedzieć się na temat totalitaryzmów europejskich w okresie międzywojennym *• zgromadzić informacje na temat narodzin nazizmu w Niemczech i wyjaśnić, dlaczego ta ideologia zyskała rzesze zwolenników w latach 30. XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> *• opisać życie codzienne w okresie dwudziestolecia międzywojennego
Filozofia początków XX stulecia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać filozofów, którzy wpłynęli na kształt epoki • zreferować najważniejsze założenia psychoanalizy Freuda, filozofii Oswalda Spenglera oraz Edmunda Husserla *• wymienić poglądy Edmunda Husserla inne niż podane w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>psychoanaliza, id, ego, superego, behawioryzm, katastrofizm, fenomenologia</i> • czytać ze zrozumieniem fragmenty tekstów filozoficznych zamieszczone w podręczniku *• podać konsekwencje fenomenologii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnice pomiędzy świadomością a nieświadomością *• omówić tezy filozofii Edmunda Husserla na podstawie samodzielnie zdobytych informacji z dostępnych źródeł 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby ujawniania się nieświadomej sfery psychiki ludzkiej *• wymienić nazwiska twórców, którzy inspirowali się poglądami Freuda, Spenglera lub Husserla 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić opozycyjną relację pomiędzy kulturą a cywilizacją *• podjąć dyskusję na temat oddziaływania psychoanalizy na kulturę XX wieku
Sztuka międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tendencje w kulturze dwudziestolecia międzywojennego • rozpoznać najważniejsze dzieła sztuki dwudziestolecia międzywojennego *• orientować się w muzyce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy: ekspresjonizmu, kubizmu, abstrakcjonizmu, dadaizmu i surrealizmu • podać nazwiska najważniejszych twórców sztuki dwudziestolecia międzywojennego (Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, 	<ul style="list-style-type: none"> • orientować się w działalności najważniejszych twórców sztuki dwudziestolecia międzywojennego (Georges Braque, Juan Gris, Wassily Kandinsky, Joan Miró, Le Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin) 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować wybrany obraz na podstawie podanych kryteriów • wypowiedzieć się na temat początków filmu • wskazać dominujące tendencje w teatrze międzywojennym *• omówić twórczość wybranego artysty teatralnego okresu międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić twórczość wybranego artysty dwudziestolecia międzywojennego *• scharakteryzować zjawisko niemieckiego ekspresjonizmu filmowego

		Le Corbusier, Salvador Dali, Pablo Picasso, Marcel Duchamp, Katarzyna Kobro, Piet Mondrian, Bertold Brecht, Leon Schiller, Charlie Chaplin) *• omówić specyfikę muzyki dwudziestolecia międzywojennego	• wskazać najważniejsze cechy architektury modernistycznej *• omówić wybrany film z okresu dwudziestolecia międzywojennego		
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI					
Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojnia	• wyjaśnić pojęcia: <i>awangarda, futurizm, powieść psychologiczna, skamandryci, Awangarda Krakowska, Druga Awangarda, katastrofizm, powieść społeczno-polityczna, absurd, strumień świadomości, nurt groteskowo-fantastyczny</i> • przedstawić polskie formacje poetyckie międzywojnia *• wymienić nazwiska światowych twórców literatury	• wyjaśnić pojęcia: <i>futurizm, groteska, absurd, katastrofizm</i> w odniesieniu do literatury • wskazać awangardowe rodzaje wypowiedzi literackiej • zaprezentować międzywojenne tendencje w literaturze polskiej *• wymienić tytuły utworów literackich danych twórców z literatury światowej	• omówić nowatorskie techniki w prozie europejskiej • scharakteryzować nowe gatunki prozatorskie w literaturze polskiej *• zaprezentować wybrany utwór z literatury światowej okresu międzywojnia	• zaprezentować międzywojenne tendencje w literaturze polskiej *• omówić specyfikę prozy wybranego twórcy europejskiego (Proust, Joyce, Mann)	• omówić międzywojenne tendencje w literaturze polskiej w kontekście epok poprzednich *• porównać wybrany utwór z prozy europejskiej z tekstem twórcy polskiego
Skamander i satelici	• wymienić nazwiska członków grupy Skamander • wypowiedzieć się na temat treści wierszy zamieszczonych w podręczniku *• omówić inne utwory Juliana Tuwima	• wskazać cechy poezji skamandrytów na przykładach • scharakteryzować podmiot liryczny w wierszach: Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i> i Jana Lechonia <i>Herostrates</i>	• omówić temat wiersza <i>Do krytyków</i> w odniesieniu do tradycji literackiej • zinterpretować tytuł wiersza <i>Do krytyków</i> • wyjaśnić sens tytułu wiersza <i>Herostrates</i> • scharakteryzować stosunek skamandrytów do tradycji	• w wierszu Juliana Tuwima <i>Do krytyków</i> wskazać i omówić cechy manifestu poetyckiego • scharakteryzować sposób ujęcia tematu przemijania w wierszu <i>Przy okrągłym stole</i> • zanalizować funkcję użycia neologizmów w wierszu	• zinterpretować sposób opisanie Polski i polskości w wierszu Lechonia *• porównać wymowę wiersza Herostrates z przesłaniem obrazu Janusza Marii Brzeskiego <i>Dwie</i>

		<ul style="list-style-type: none"> *• omówić twórczość pozostałych członków grupy Skamander 	<p>literackiej na podstawie wiersza <i>Herostrates</i></p> <ul style="list-style-type: none"> *• omówić sposób ukazania miłości w wierszach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej 	<p><i>Słowisień</i></p> <ul style="list-style-type: none"> *• omówić sposób ukazania miłości w wierszach Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w kontekście tradycji literackiej 	<p><i>cywilizacje</i></p>
Awangarda Krakowska	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić główne założenia programowe Awangardy Krakowskiej *• wskazać pozostałe założenia programowe Awangardy Krakowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy architektury gotyckiej w wierszu Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i> • omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Notre-Dame</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, kim według Peipera jest poeta i na czym polega twórczość poetycka • wymienić założenia Awangardy Krakowskiej zrealizowane w wierszu <i>Notre-Dame</i> • zinterpretować sposób ukazania katedry w wierszu *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu <i>Notre-Dame</i> (estetycznym, etycznym i poznawczym) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Peiper nazywa swoje czasy „epoką uścisku z terażniejszością” • dokonać analizy i interpretacji wiersza <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa *• omówić sposób ukazania katedry gotyckiej w innych utworach literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić argumenty na poparcie lub odrzucenie tezy, że również dzisiaj świat rozwija się zgodnie z hasłem „miasto, masa, maszyna” *• porównać sposób ukazania katedry: w wierszu <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa i na obrazie Zdzisława Beksińskiego <i>Katedra</i> *• omówić program Awangardy Krakowskiej na tle pozostałych ruchów awangardowych dwudziestolecia międzywojennego
Poezja Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wierszy: <i>W malinowym chruśniaku</i> i <i>Ballada bezludna</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>panteizm, erotyk, ballada</i> *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i> • omówić frazeologię wiersza <i>Ballada bezludna</i> *• rozpoznać aluzje literackie i symbole kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zmysłowy charakter wiersza <i>W malinowym chruśniaku</i> • interpretować tytuł wiersza <i>Ballada bezludna</i> • wskazać elementy panteizmu w wierszu <i>Ballada bezludna</i> • interpretować metafory użyte w wierszu <i>Ballada bezludna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować sposób tworzenia atmosfery intymności w wierszu <i>W malinowym chruśniaku</i> • omówić sposób przedstawienia mitu genezyjskiego w wierszu <i>Ballada bezludna</i> *• zanalizować w innym utworze literackim lub filmowym sposób budowania 	<ul style="list-style-type: none"> • określić stosunek utworu <i>Ballada bezludna</i> do konwencji gatunku *• porównać obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> z wierszem <i>W malinowym chruśniaku</i> *• wskazać powiązania treści wiersza z filozofią

			*• wskazać inne utwory literackie lub filmowe, w których została uzyskana atmosfera intymności	atmosfery intymności	Bergsona
<i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego	<ul style="list-style-type: none"> • streścić <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego • zaprezentować etapy życia głównego bohatera • opisać obraz rewolucji przedstawiony w powieści *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić proces dojrzewania głównego bohatera • opisać obraz Polski porzobiorowej ukazany w <i>Przedwiośniu</i> • scharakteryzować różne środowiska (rządowe, ziemiańskie, komunistyczne) przedstawione w powieści • wypowiedzieć się na temat kompozycji i języka utworu *• przedstawić tło historyczne opisywanych wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i omówić dyskusje światopoglądowe zawarte w powieści • zinterpretować tytuł powieści *• zaprezentować opinie badaczy na temat <i>Przedwiośnia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić mity narodowe demaskowane przez autora • wyjaśnić metaforykę „szklanych domów” i wytłumaczyć znaczenie tego motywu dla wymowy ideowej powieści *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) 	<ul style="list-style-type: none"> • zestawzić obrazy rewolucji przedstawione w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Nie-Boskiej Komedii</i> Zygmunta Krasińskiego *• porównać treść książki Stefana Żeromskiego z adaptacją filmową Filipa Bajona
<i>Panny z Wilka</i> Jarosława Iwaszkiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza • scharakteryzować Wiktora Rubena *• dostrzec i skomentować estetyczne wartości utworu literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice w postrzeganiu poszczególnych kobiet przez głównego bohatera na przestrzeni czasu *• wskazać inne utwory, których tematem jest upływ czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować relacje pomiędzy Wiktorem Rubenem a mieszkankami Wilka *• wskazać związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym i poznawczym) 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę zawartą w opowiadaniu *• porównać treść opowiadania z jej ekranizacją w reżyserii Andrzeja Wajdy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat sposobu ukazania upływu czasu w opowiadaniu *• omówić różne sposoby ukazania upływającego czasu w literaturze i sztuce
<i>Sklepy cynamonowe</i> Brunona Schulza	<ul style="list-style-type: none"> • streścić opowiadania Brunona Schulza • scharakteryzować głównego bohatera *• przybliżyć biografie i twórczość Brunona 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji narratora w opowiadaniu • wskazać elementy poetyki snu *• zrelacjonować treść 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić topos labiryntu wykorzystany w opowiadaniu • wyjaśnić przyczynę braku logiki i linearności czasu *• przedstawić opinię badacza na temat twórczości Brunona 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować opis ojca w pierwszej części utworu *• interpretować wybrane płace plastyczne Brunona Schulza i zestawzić je z tekstem literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie wędrówki głównego bohatera *• podjąć dyskusję na temat roli mitologii osobistej w

	Szulza	innych opowiadań Brunona Schulza	Szulza		kształtowaniu się osobowości człowieka
<i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fragmenty <i>Ferdydurke</i> zamieszczone w podręczniku • scharakteryzować stronnictwa, których przedstawiciele biorą udział w pojedynku na miny • zrelacjonować treść <i>Ferdydurke</i> • zdefiniować pojęcie formy • opisać Młodziaków, Hurleckich oraz stronnictwa „chłopiąt” i „chłopaków” *• przybliżyć biografię i twórczość Witolda Gombrowicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • wypowiedzieć się na temat narracji <i>Ferdydurke</i> • zdefiniować pojęcie formy w kontekście utworu • scharakteryzować kompozycję powieści • wskazać elementy groteski w utworze • wyjaśnić symbolikę „pupy”, „łydki” i „gęby” w kontekście utworu *• przybliżyć opinie badaczy na temat <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat języka fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • omówić funkcję prof. Pimki w utworze • wskazać strategie tworzenia i rozbijania formy • wyjaśnić istotę międzyludzkich relacji ukazanych w <i>Ferdydurke</i> • wskazać i omówić elementy groteski w utworze *• wskazać inne utwory literackie lub filmowe traktujące życie ludzkie w kategoriach gry 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie pojedynku na miny • zinterpretować metaforę szkoły w <i>Ferdydurke</i> • odnieść diagnozę dotyczącą życia społecznego, przedstawioną w <i>Ferdydurke</i> do rzeczywistości codziennej *• omówić gombrowiczowską teorię symetrii i analogii w kontekście pojedynku na miny *• porównać treść książki z jej adaptacjami filmowymi i teatralnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i krótko scharakteryzować środki językowe służące wywołaniu efektu groteski we fragmentach powieści oraz w całym utworze *• zanalizować rozdziały o Filidorze i Filiberce oraz omówić ich funkcję w utworze *• podjąć dyskusję na temat gry i manipulacji w kontaktach międzyludzkich
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
Podsumowanie wiadomości na temat międzywojnia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić opinie Aliny Kowalczykowej i Normana Daviesa na temat dwudziestolecia międzywojennego *• odszukać inne utwory zawierające opinie o dwudziestoleciu międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć podobieństwa w sposobie postrzegania sytuacji Polski po odzyskaniu niepodległości • przedstawić różnice w opisie życia kulturalnego międzywojnia przez Kowalczykową i Daviesa *• zestawzić wyszukane 	<ul style="list-style-type: none"> • skomentować różnice w opisie życia kulturalnego międzywojnia *• rozpoznać retoryczną organizację wypowiedzi na podstawie fragmentów tekstów Aliny Kowalczykowej i Normana Daviesa 	<ul style="list-style-type: none"> • zilustrować przykładami opinię Normana Daviesa *• podjąć dyskusję na temat kultury polskiej okresu międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować własną opinię na temat omówionej epoki wraz z jej uzasadnieniem *• sformułować wnioski z dyskusji na temat kultury polskiej okresu międzywojennego

		przez siebie teksty krytyczno- lub historycznoliterackie z opiniami przytoczonymi w podręczniku			
Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie *• przytoczyć najważniejsze fakty, sądy i opinie dotyczące treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty *• posłużyć się najważniejszymi kontekstami dotyczącymi treści z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko *• uargumentować własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać *• interpretować wymagany materiał z zakresu rozszerzonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze *• rozpoznawać aluzje literackie i symbole kulturowe